

Tematické okruhy ke SZZ
z předmětu URO/QZB1 - Francouzská a románská lingvistika
Bakalářské studium

V rámci ústní zkoušky si student losuje dvě otázky:

- 1) Okruh A–C
- 2) Okruh D

A - Fonetika a fonologie francouzštiny

1. Fonetika a fonologie, jejich předmět zkoumání, jednotky. Fonetická a fonologická transkripce
2. Mluvní orgány a jejich funkce, akustické charakteristiky lidské řeči
3. Hláskový systém francouzštiny
4. Francouzské samohlásky
5. Francouzské souhlásky a polosouhlásky
6. Zvuková výstavba souvislé promluvy

B - Francouzská lexikologie a sémantika

1. Předmět lexikologie a sémantiky. Lexikální jednotka a slovo. Současná francouzská lexikografie.
2. Současné francouzské lexikum a jeho původ. Prostředky obohacování slovní zásoby. Výpůjčky
3. Derivace (derivační pravidlo, prefixace, sufixace, parasyntéza, regresivní derivace). Konverze, aferéza, apokopa. Zkratky a zkratková slova.
4. Kompozice („composition populaire“ a „composition savante“), syntaktické prostředky slovo tvorby.
5. Slovo jako jazykový znak. Motivace a konvenčnost jazykových znaků
6. Systém v lexiku. Onomaziologické a sémaziologické studium. Strukturalistické přístupy k popisu lexikálního významu
7. Lexikální vztahy. Synonymie a antonymie. Homonymie a polysémie. Paronymie
8. Změny významů a jejich příčiny

C – Francouzština v kontextu románských jazyků

1. Lidová latina a románské jazyky (Latina klasická a lidová, proces romanizace)
2. Diferenciace lidové latiny, vznik francouzštiny (hlavní fonetické, morfologické a syntaktické změny)

D - Morfologie a syntax

1. Třídění slov, slovní druhy a jejich klasifikace
2. Substantiva - základní morfologické kategorie a syntaktické funkce
3. Adjektiva - základní morfologické kategorie a syntaktické funkce
4. Slovnědruhovká kategorie určovateli, jejich funkce
5. Zájmena, jejich klasifikace a funkce
6. Číslovky a číselné výrazy, jejich klasifikace a užívání
7. Morfologické kategorie francouzských sloves (přehled).
8. Systém slovesných časů v indikativu, tvoření a funkce.
9. Systém slovesných časů v konjunktivu (subjunctif), tvoření a funkce.
10. Jmenné tvary sloves, tvoření a funkce.
11. Časová souslednost v indikativu a v konjunktivu. Přímá, nepřímá a polopřímá řeč.
12. Použití konjunktivu v hlavních a vedlejších větách
13. Slovesa plnovýznamová a pomocná, polopomocná slovesa a opisné slovesné vazby - jejich funkce a použití.
14. Vid a povaha slovesného děje. Prostředky vyjádření PSD ve francouzštině.
15. Příslowce. Předložky. Spojky
16. Věta a výpověď, syntaktická a komunikační struktura věty, typologie syntagmat.
17. Přísidek jako syntaktické a/nebo sémantické centrum věty. Přísidek slovesný a jmenný. Shoda přísideku s podmětem a s předmětem.
18. Aktanty: podmět, předmět přímý, předmět nepřímý (vč. původce děje). Konstrukce, které mění valenční strukturu (pasivum, zvratné a neosobní konstrukce, faktitiva).
19. Mimovalenční doplnění slovesa.
20. Pořádek slov ve větě, bezpříznakový a příznakový slovosled, aktuální členění dislokace.
21. Druhy vět podle postoje mluvčího (modalita): zápor, otázka, rozkaz. Modální slovesa.

Literatura:

- DOHALSKÁ, M. – SCHULZOVÁ, O. (2003), *Fonetika francouzštiny*, Praha, Karolinum.
- MUNOT P. - NÈVE F-X. (2002): *Une introduction à la phonétique*, Céfal, Liège.
- LÉON, P.-R. (2005): *Phonétisme et prononciations de français*, Paris, Armand Colin.
- NIKLAS-SALMINEN, A. (1997), *La lexicologie*, Paris, A. Colin.
- ŠABRŠULA, J. (1983), *Základy francouzské lexikologie*, Praha, SPN.
- DUCHÁČEK, O. (1971), *Francouzské významosloví*, Praha, SPN.
- OSTRÁ, R. - SPITZOVÁ, E., *Úvod do studia románských jazyků*, Praha, SPN, 1993.
- ŠABRŠULA, J. a kol., *Úvod do srovnávacího studia románských jazyků*, Praha, SPN, 1980.
- RIEGEL, M. - PELLAT, J.-C. – RIOUL, R. (2004), *Grammaire méthodique du français*, Paris, Quadriga.
- GREVISSE, M. (1991), *Le bon usage*, Paris, Duculot.
- GREVISSE, M. - GOOSSE, A. (1995), *Nouvelle grammaire française*, Louvain-la-Neuve, DeBoeck - Duculot.
- ŠABRŠULA, J. (1986), *Vědecká mluvnice francouzštiny*, Praha, Academia.
- HENDRICH, J. – TLÁSKAL, J. – RADINA, O. (2001), *Francouzská mluvnice*, Plzeň, Fraus.
- WILMET, M. (1998), *Grammaire critique du français*, Paris, Hachette.